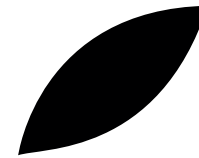
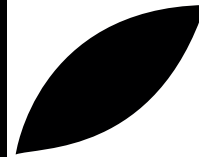
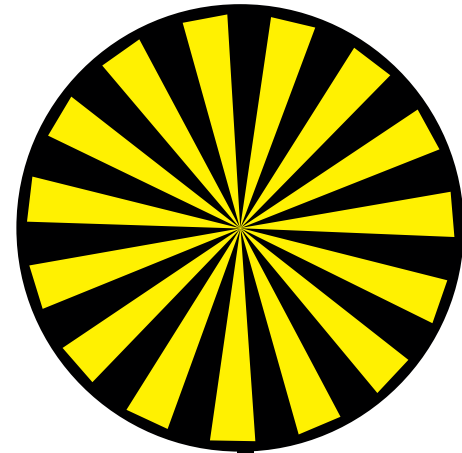

- WROCŁAWSKI -
TEATR LALEK

Ziemiańskie

Wtrącamy się!

ROZEDRGANA GARDENIA: *Przepraszam.*

MINISTER BULL DOGERRE: *Co pani robi w naszej scenie?*

ROZEDRGANA GARDENIA: *Wtrącam się, a co!*

Kiedy widzisz, że ktoś niszczy środowisko – reaguj. Ludzka obojętność szkodzi przyrodzie tak samo, jak agresja – bo jest powszechniejsza.

Co TY możesz zrobić, żeby nie pozwolić na niszczenie przyrody?

Zwróć uwagę kolegom i koleżankom, kiedy widzisz, że robią coś złego. Nikomu, niezależnie od wieku, nie wolno śmiecić i zatruwać środowiska, niszczyć roślin, krzywdzić zwierząt.

Jeśli Twoja reakcja nie odniesie skutku, powiedz o tym dorosłym: rodzicom, opiekunom, nauczycielom. Będą wiedzieli, co robić.

Kiedy zwierzęciu dzieje się krzywda i trzeba reagować szybko, możesz zadzwonić na numer interwencyjny Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami albo po prostu na policję.

FILOZOFIA PTAKÓW:

*Kiedy już ryby znikną w jeziorze
Kiedy już zwierząt nie będzie
w borze*

*Kiedy w powietrzu zabraknie
tlenu*

Nastanie piekło zamiast Edenu!

[Eden to inaczej Raj.]

*Póki więc można, odwróć
kierunek*

*Nie jest za późno wciąż na
ratunek*

*Zamiast wycinać - sadź nowe
drzewa*

Przestań wysyłać brudy do nieba

*Przestań do rzeki wypuszczać
ścieki*

Nie trzeba auta brać do apteki

*Podjedź tramwajem lub przejdź
się pieszo*

*Płuca spacerem
tym się ucieszę*

*Który skrzywdziłeś naturę
swą matkę
Masz jeszcze czas by zdać
poprawkę!*

Ostatnia Pszczoła, główna bohaterka ZIEMIAN, robi wszystko, by ocalić świat: uratować topniejący Klimat, odnaleźć zaginione pszczoły, ochronić rośliny przed żarłocznym Smogiem Podwawelskim i szalonym Ministrem Bull Dogerrem. Mimo że jest mała, a jej przeciwnicy potężni, nie poddaje się i wytrwale dąży do celu.

Zniszczone środowisko naturalne to jeden z największych problemów naszych czasów, a jego ochrona – jedno z najważniejszych wyzwań dla współczesnego człowieka. Są oczywiście i tacy, którzy uważają, że pojedyncze osoby – w przeciwieństwie do wielkich firm i koncernów – nie mają wpływu na to, co dzieje się ze środowiskiem, a ich wysiłki to kropla w morzu. Być może, ale pamiętajmy, że morze składa się z kropli. Każdy, nawet dziecko, może mieć swój codzienny, mały wkład w ochronę przyrody. A to, jak będzie wyglądał nasz świat za kilkadziesiąt lat, zależy przecież od dzisiejszych dzieci.

Chcemy dziś zachęcić Was, żebyście, jak Ostatnia Pszczoła, spróbowali uratować świat. Albo przynajmniej jego mały kawałek.

Ostatnia pszczoła

PSZCZOŁA: *Ale gdzie wtedy będzie to, co jest, skoro tego nie będzie?*

KLIMAT: *Chyba nigdzie.*

PSZCZOŁA: *Czyli gdzie?*

KLIMAT: *[...] Czego nie będzie?*

PSZCZOŁA: *Niczego! Nic nie rozumiesz. Nic a nic.*

KLIMAT: *Czego nic a nic? Mnie nic a nic?*

PSZCZOŁA: *Pszczół nic a nic! Nic a nic. Nic a nic!*

KLIMAT: *Skąd wiesz?*

PSZCZOŁA: *On mi powiedział. Jestem ostatnią pszczółką na Ziemi*.*

*wszystkie cytaty w programie pochodzą ze sztuki Jarosława Murawskiego *Ziemianie, czyli zemsta zielonych*

Od mniej więcej dwudziestu lat z roku na rok liczba pszczół na świecie zmniejsza się. Winne są przede wszystkim przemysłowe rolnictwo i zmiany klimatyczne. Tymczasem – o czym nie wszyscy wiedzą – około jedną trzecią tego, co zjadamy, zawdzięczamy codziennej ciężkiej pracy pszczół i innych owadów zapylających: motyli, ciem, trzmieli i chrząszczy.

Co TY możesz zrobić, żeby pomóc pszczołom?

 Posadź na balkonie i w ogrodzie rośliny miododajne, czyli takie, które długo kwitną, mają dużo pyłku, nektaru i które pszczoły lubią, na przykład **wrzos, lawendę, kocimiętkę, facelię, koniczynę.**

 Nigdy nie zabijaj pszczół ani żadnych innych owadów.

 Jeżeli robisz już sam zakupy, pomagaj pszczelarzom, np. kupując prawdziwy miód i produkty pszczele z lokalnych pasiek. Wspomagaj ekologiczne rolnictwo, kupując produkty z małych gospodarstw rolnych.

Podziel się

FILOZOFIA PTAKÓW: *Rzuć ptakom.*

SMOG PODWAWELSKI: *Mięsem mam rzucić? Może i bym rzucił... ale tyłu ludzi nie dojadą, dlaczego mam dawać ptakom? Jak dam ptakom, to nie dam komu innemu.*

FILOZOFIA PTAKÓW: *A komu chciałeś dać?*

SMOG PODWAWELSKI: *Skoro nie mogę wszystkim, to nikomu. Musi być sprawiedliwe.*

Co TY możesz zrobić, żeby pomóc ptakom?

Ptaki powinno się dokarmiać – zwłaszcza zimą, kiedy leży śnieg. Podczas bezśnieżnej pogody zwykle radzą sobie same. Możesz dokarmiać je w swoim ogrodzie, na balkonie lub nawet na parapecie, wystawiając im karmnik, a także w parkach. Pamiętaj jednak, że ptakom nie jest wszystko jedno, co jedzą.

 Dokarmiaj ptaki przede wszystkim ziarnami: owsa, pszenicy, prosa, płatkami owsianymi, kaszą, a także słoniną, pestkami słonecznika i dyni. *Uwaga: Nie podawaj im wyłącznie pieczywa (jego nadmiar jest dla nich szkodliwy), zwłaszcza spleśniałego, suszonych owoców (pęcznią w wolu i niektórym gatunkom mogą zrobić krzywdę), ani niczego, co zawiera sól, cukier i inne przyprawy.*

 Wiosną kup albo wykonaj własnoręcznie budkę lęgową dla ptaków i zawieś ją na drzewie. Najprostsze budki dla małych ptaków może z pomocą opiekuna zrobić każde dziecko. Instrukcję wykonania i wieszania budek lęgowych łatwo znajdziesz na ornitologicznych portalach internetowych.

Smog Podwawelski

KLIMAT: Śmierdzi!

SMOG PODWAWELSKI: Ode mnie?!

[...]

PSZCZOŁA: Spalinami przyjechałeś! Fui!

KLIMAT: Nie zbliżaj się! Mnie jakoś ubywa od tego twojego zbliżania się – im bardziej ty jesteś, tym bardziej mnie nie ma! **PSZCZOŁA:** I mnie!

Smog zionie spalinami.

KLIMAT: Maski włoż!

Smog to prawdziwe utrapienie mieszkańców dzisiejszych miast. Nazwą tą określa się w skrócie zawieszoną w powietrzu chmurę zanieczyszczeń: pyłów i gazów, które w dużych stężeniach są szkodliwe dla zdrowia – powodują m.in. choroby układu oddechowego.

Co TY możesz zrobić, żeby uchronić się przed smogiem?

Dzieci mają niewielki wpływ na likwidację globalnych zjawisk takich jak smog. Możesz jednak starać się chronić przed nim siebie i swoich bliskich, np. sadząc w doniczkach rośliny, które wspaniale oczyszczają powietrze w domu: **bluszcz pospolity, dracena (wonna i odwrócona), sansewierię gwinejską, figowiec, daktylowiec, chryzantemę wielkokwiatową, zielistkę Sternberga, a także paprocie (zwłaszcza nefrolepis wyniosły).**

Jeśli tylko możesz, wybieraj wycieczki rowerowe, a nie samochodowe i jak najczęściej umawiaj się na rower z przyjaciółmi. Czy wiesz, że w krajach skandynawskich liczba rowerów w miastach powoli dogania liczbę samochodów, a w Kopenhadze, stolicy Danii, w ubiegłym roku ją przekroczyła? To możliwe także i u nas!

Czy w lesie rośnie plastik?

DUCH SKOCZOGONKA: [...] muszę rozkładać plastik, bo nic innego nie ma. Skąd tu się wzięło tyle plastiku? Odkąd to w lesie rośnie plastik, c'nie? Wiesz, jak trudno jest rozłożyć plastik? Przecież mi to zajmie z tysiąc lat, c'nie? Ja nie mam tyle czasu!

Co TY możesz zrobić, żeby zmniejszyć zużycie tworzyw sztucznych?

Nie używaj plastikowych kubeczków i rurek do picia. Noś ze sobą wodę w bidonie lub butelce.

Zabieraj na zakupy torbę z materiału. Nie używaj plastikowych reklamówek, a jeżeli już – nie wyrzucaj ich później, tylko wykorzystuj wielokrotnie.

Wybieraj drewniane zabawki zamiast plastikowych. Nie wyrzucaj starych zabawek. Te, którymi się już nie bawisz – zwłaszcza plastikowe – oddaj młodszemu lub potrzebującemu dzieciom. W ten sposób sprawiasz, że popyt na zabawki z tworzyw sztucznych się zmniejsza, czyli w przyszłości będzie trzeba ich wyprodukować trochę mniej.

Dzike wysypiska

DUCH SKOCZOGONKA:

Meble, sedes, wanna, pralka zlew, lodówka i opony wiem, co każdy z was posiada bo to trafia w moje strony...
[...]

Na butelki, szkło, kartony pojemniki masz pod domem czy ja jestem skup żelastwa żeby mnie częstować złomem?

Pomyśl więc następnym razem chcąc wyrzucić coś do lasu zanim rzecz się ta rozłoży ile to zajmuje czasu...

Co TY możesz zrobić, żeby światła nie zasypały śmieci?

Robiąc zakupy, wybieraj produkty w jednorodnych opakowaniach – to znaczy takich, które są wykonane z jednego materiału. Unikaj np. ciastek zapakowanych jednocześnie w karton, papier i folię.

Sortuj domowe śmieci:

Pojemnik żółty – wrzucaj do niego tworzywa sztuczne i aluminium, czyli plastikowe opakowania, kartony po napojach, metal (puszki, kapsle, drobny złom).
Nie wrzucaj: opakowań z zawartością.

Pojemnik niebieski – tu wrzucaj papier, czyli gazety, papier szkolny i pakowy, papierowe torby, pudełka, tekturę, makulaturę.
Nie wrzucaj: papieru z folią.

Pojemnik zielony – wrzucaj szkło, czyli słoiki i butelki po jedzeniu, napojach i kosmetykach.
Nie wrzucaj: opakowań po lekach, kieliszków, talerzy, ceramiki, luster, szkła żaroodpornego, żarówek, świetlówek ani żadnych innych lamp.

Nigdy nie wrzucaj do śmieci: opakowań po lekarstwach, baterii i sprzętów elektrycznych. Zapytaj dorosłych o najbliższe punkty zbiorcze tych przedmiotów, czyli specjalne miejsca, w których można je zostawić.

Nie przechodź obojętnie obok śmieci na terenach zielonych. Jeżeli nie możesz posprzątać ich samemu, powiadom instytucje, które zajmują się likwidacją dzikich wysypisk, np. (we Wrocławiu) Ekosystem albo Zarząd Zieleni Miejskiej.

Dbaj o recykling (z ang. recycling, czyli przetwarzanie). Przejrzyj kosze z papierem i plastikiem przed ich opróżnieniem: czy niektórych rzeczy nie dałoby się wykorzystać powtórnie, np. do zrobienia zabawek, ozdób, pojemników na kredki?

Woda życia

GARDENIA:

Skąd tu tyle wody? Ależ mi się chciało pić! Jakie smaczne! Co się ze mną dzieje? To chyba ta woda... ona mnie jakoś... ja chyba coraz lepiej... coraz lepiej wyglądam!

Czy wiesz, dlaczego Ziemia jest nazywana błękitną planetą? Ze względu na morza i oceany, które zajmują ponad 70% jej powierzchni. Tyle tylko, że większość tej wody jest słona, a zatem nie nadaje się do picia. Wody słodkiej mamy na Ziemi coraz mniej – a potrzebujemy jej coraz więcej, ponieważ liczba mieszkańców naszej planety stale się zwiększa. W tej chwili ponad miliard ludzi nie ma dostępu do czystej wody. Pamiętaj o tym, kiedy odkręcasz kran.

Co TY możesz zrobić, żeby zużycie wody było mniejsze?

Zawsze zakręcaj wodę podczas mycia zębów i rąk. Kiedy tylko to możliwe, wybieraj szybki prysznic zamiast kąpieli. Nie myj naczyń pod bieżącą wodą. Używaj miski do mycia naczyń albo ustawiaj ekologiczny program w zmywarce.

Nigdy nie wylewaj wody. To, czego nie zużyjesz, wykorzystaj do podlewania kwiatów czy spłukiwania muszli toaletowej. Jeżeli masz ogród lub działkę, zbieraj deszczówkę i wykorzystuj ją do nawadniania grządek.

